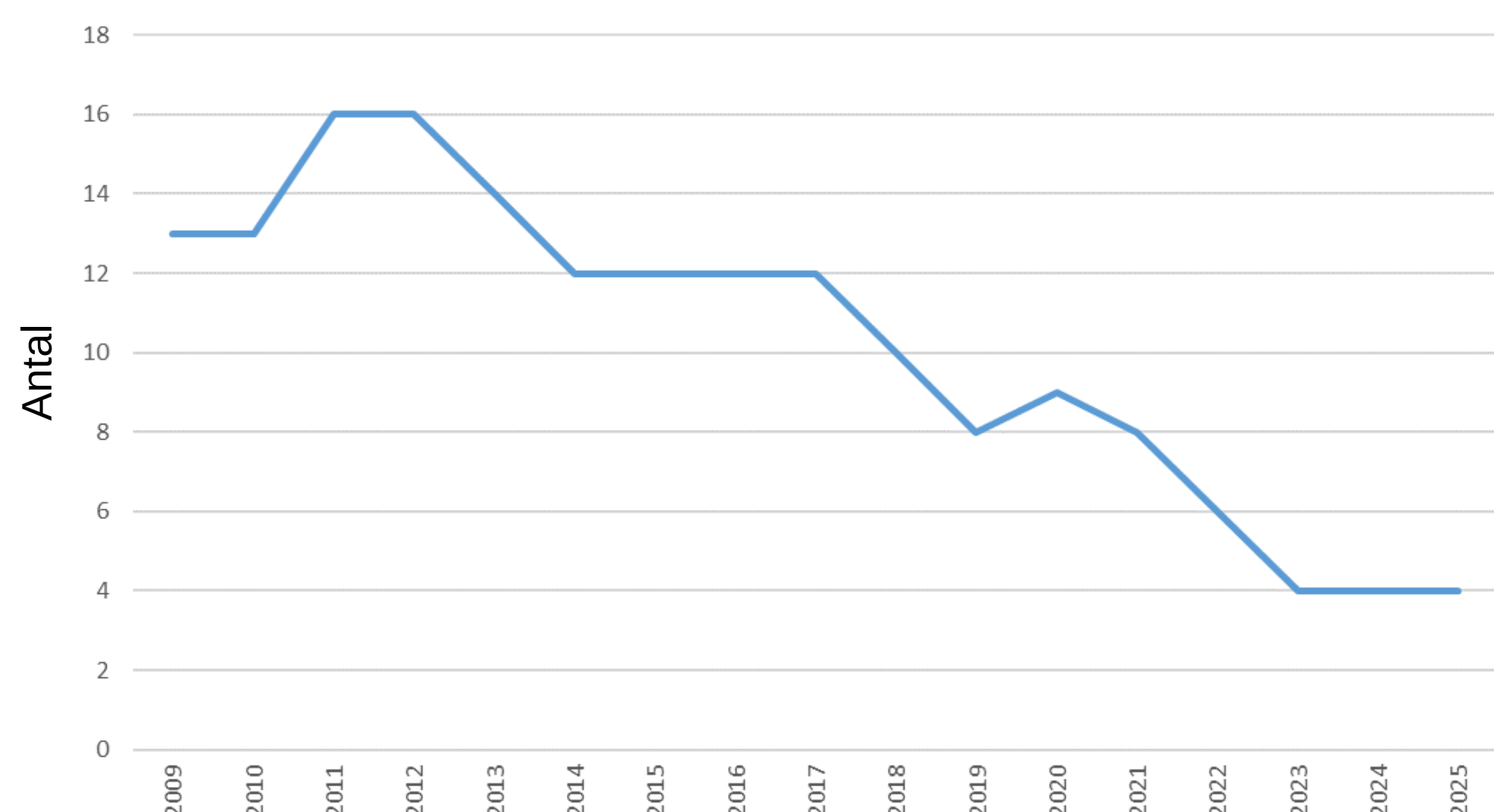

Insektsmedel - från användningsförbud till miljöförbättring

Allt fler insektsmedel förbjuds

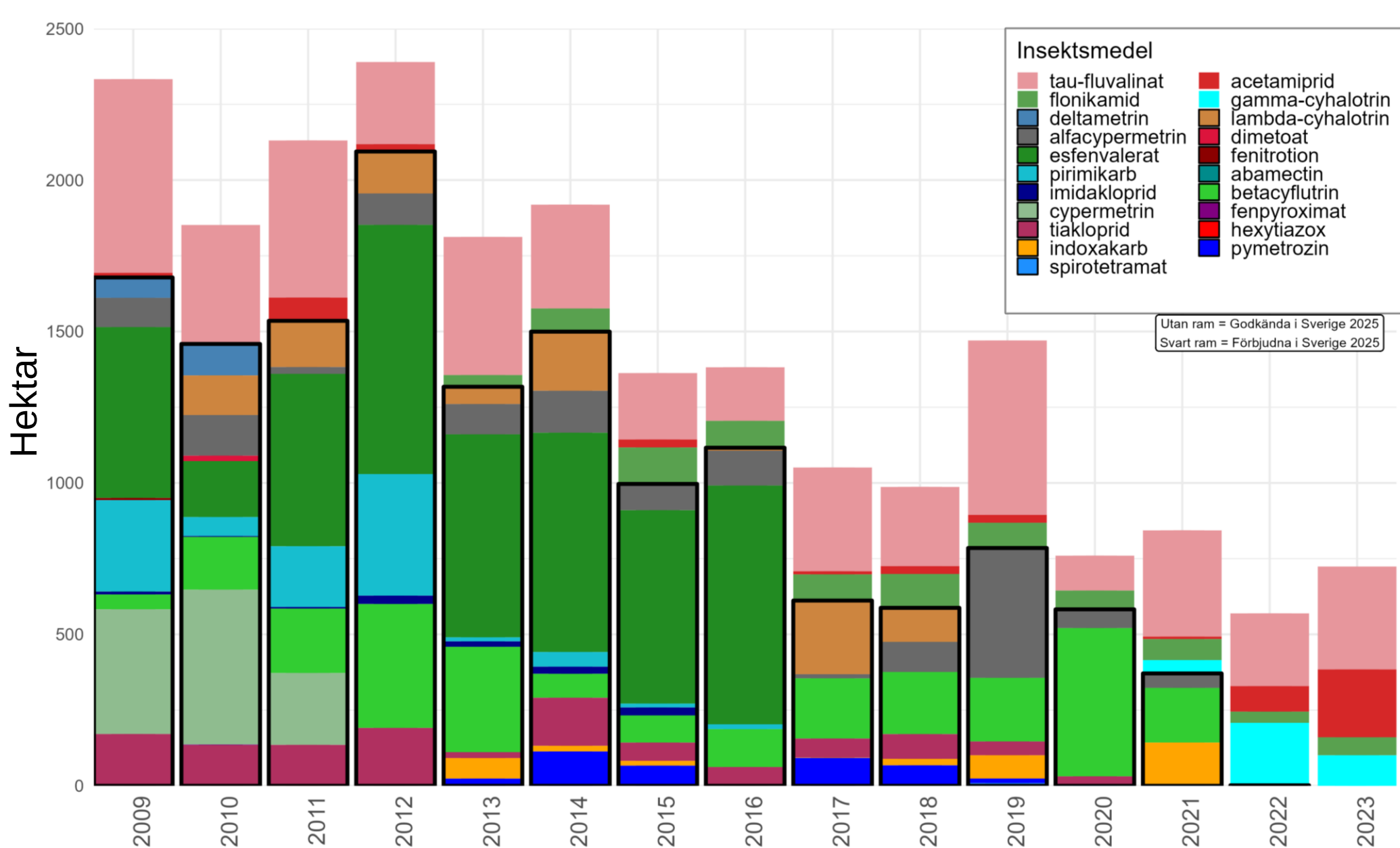
- Kemiska växtskyddsmedel används inom jordbruket för att skydda grödor mot skadegörare och ogräs, men flera insektsmedel har visat sig innebära oacceptabla risker för människors hälsa eller miljön.
- Under det senaste decenniet har därför flera insektsmedel förbjudits inom EU och i Sverige för att minska påverkan på ekosystemen.
- Genom nationell miljöövervakning av bekämpningsmedel i fyra jordbruksbäckar, kombinerat med uppgifter om användning från lantbrukare i områdena, kan effekterna av dessa förbud följas över tid.

Antal godkända insektsmedel, 2009-2025

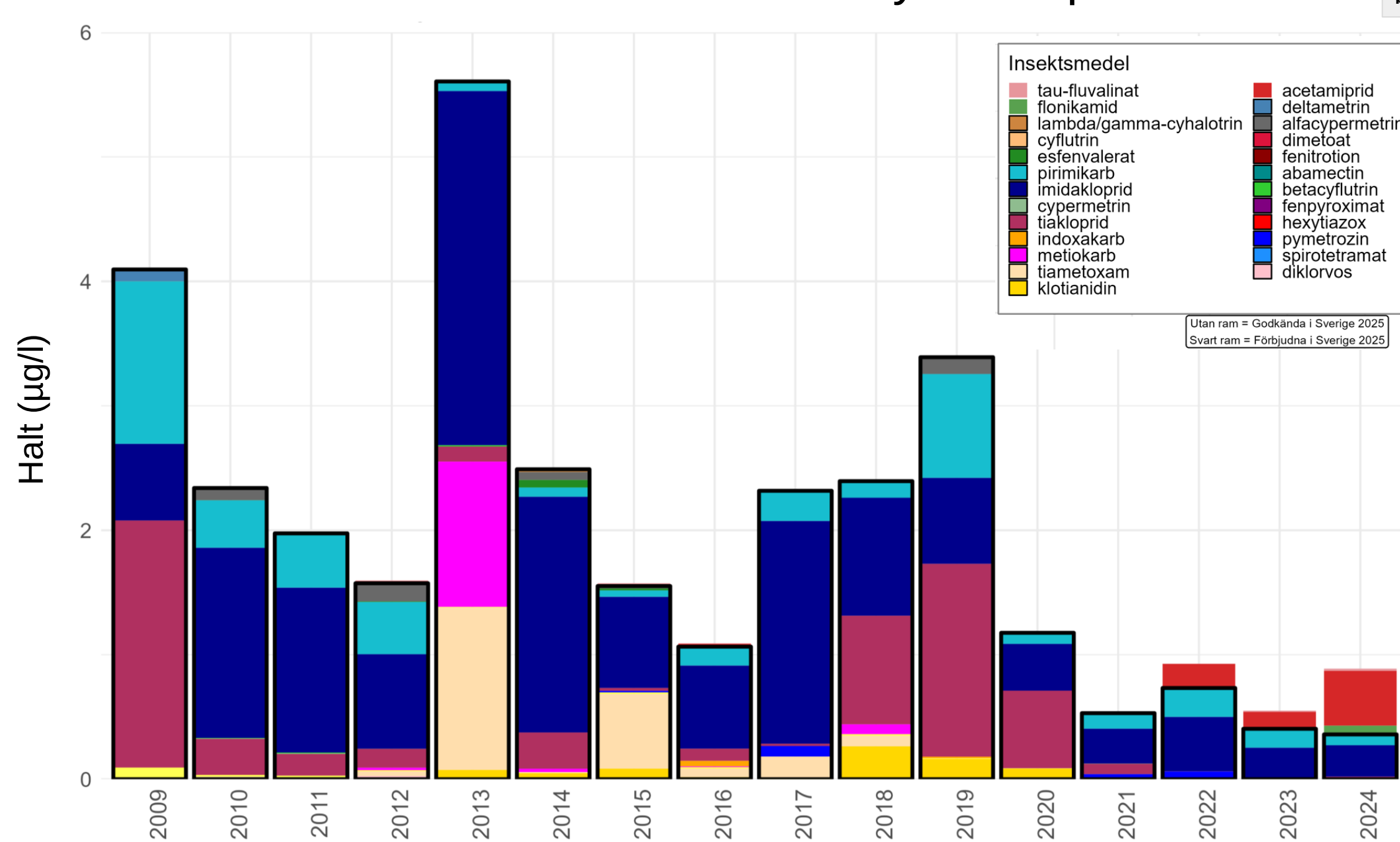
Antal godkända insektsmedel utav de som använts och/eller påträffats i områdena inom den nationella miljöövervakningen mellan 2009 och 2025.

Total yta som besprutats med insektsmedel

Ökad användning av **acetamiprid** och **gamma-cyhalothrin**

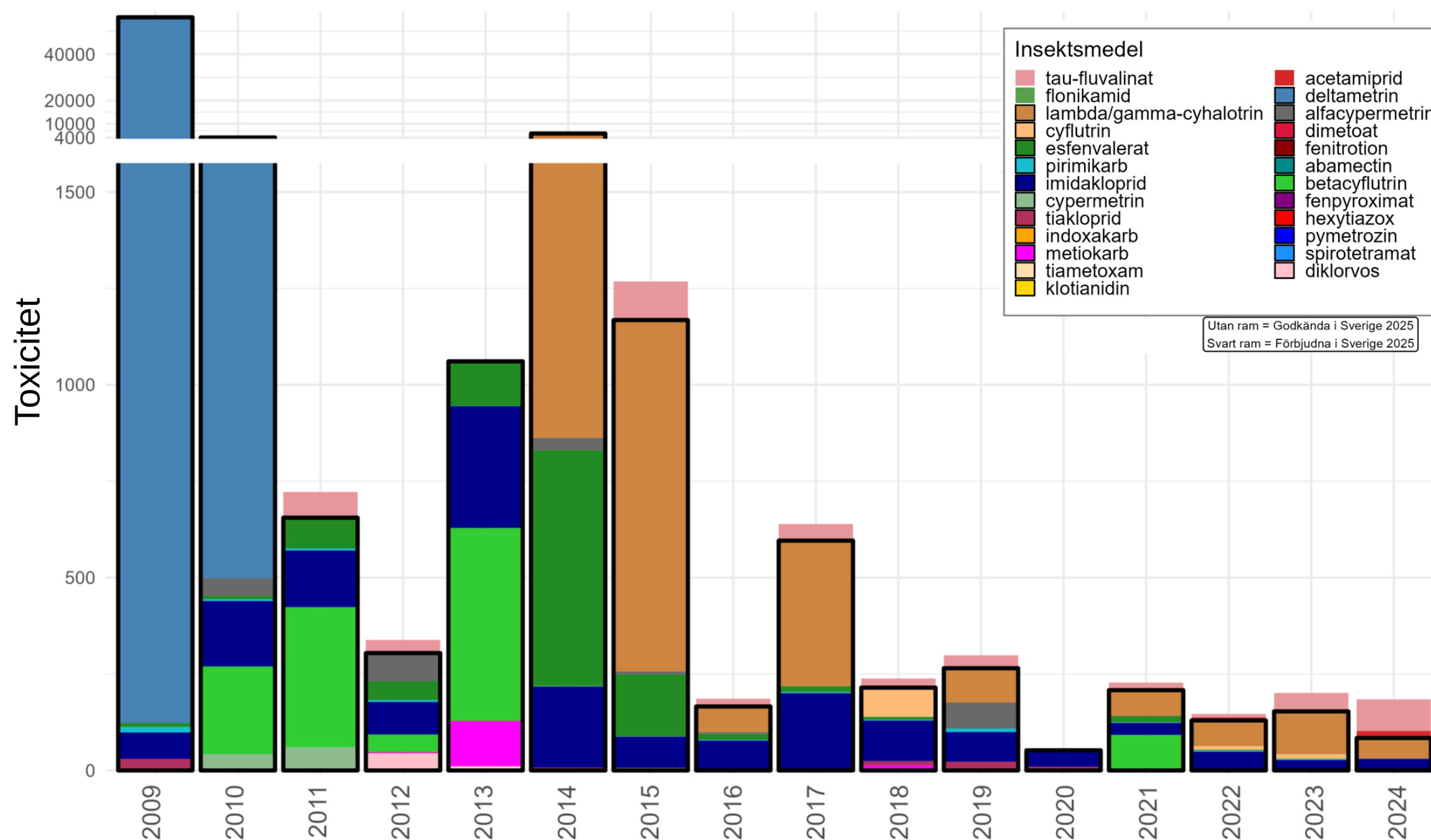
Summerade halter av insektsmedel i ytvattenprover

Data från nationella miljöövervakningen av bekämpningsmedel.

Ökande halter av **acetamiprid** i ytvattenprover

Summerad toxicitet av insektsmedel i ytvattenprover

*Lambda/gamma-cyhalothrin går ej att skilja på i de kemiska analyserna. Gamma-cyhalothrin är godkänd fram till 2026.

Minskande toxicitet i vattendragen

Observerade förbättringar i miljön

- Data från den nationella miljöövervakningen av bekämpningsmedel visar att förbuden har gett effekt - uppmätta halter av insektsmedel har minskat kraftigt över tid. Förbuden återspeglas även i en minskad toxicitet i vattendragen.
- Det fortfarande godkända ämnet **acetamiprid** används mer och detekteras i högre halter, men är betydligt mindre toxisk för vattenlevande organismer jämfört med många av de ämnen som förbjudits.

Mikaela Gönczi
Föreståndare för SLU centrum för kemiska bekämpningsmedel i miljön (CKB)
mikaela.gonczi@slu.se

Bodil Lindström
Miljöanalysspecialist på CKB
bodil.lindstrom@slu.se

Kajsa Weslien
Miljöanalytiker på CKB
kajsa.weslien@slu.se

Mer information om den Nationella miljöövervakningen av bekämpningsmedel i miljön finns här:

CENTRUM FÖR KEMISKA BEKÄMPNINGSMEDEL I MILJÖN